

โครงการ กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นตำบลเขาปูน

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาปูน อำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

๑. หลักการและเหตุผล

การตั้งครรภ์หากเกิดขึ้นกับหญิงที่มีความพร้อมไม่ว่าจะเป็นทางด้านสรีระร่างกาย วัย ภาวะด้านคุณวุฒิ และวัยวุฒิ ก็คงเป็นเรื่องที่น่ายินดี และสร้างความสุขให้กับครอบครัวของหญิงๆนั้นๆ แต่หากเกิดขึ้นกับผู้ที่ยังเป็น”เด็กหญิง” ซึ่งมีอายุระหว่าง๙-๑๙ ปี ก็มักก่อเกิดปัญหาตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งต่อตัวเด็กเองและครอบครัว มีข้อมูลจากกระทรวงพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ พบว่า สภาวะการตั้งครรภ์ และคลอดบุตรก่อนวัยอันควรของหญิงต่ำกว่า ๑๕ปีบริบูรณ์ และหญิงอายุต่ำกว่า๒๑ปีบริบูรณ์ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๐-๒๕๕๗ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

การตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหรือท้องวัยทีน คือ การตั้งครรภ์เมื่ออายุ ๑๙ ปีหรืออ่อนกว่านี้พบร้อยละ๑๐-๓๐ ของการตั้งครรภ์ทั้งหมด นับเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ ของทุกประเทศทั่วโลก ใน๑๐ปีที่ผ่านมาเอง ท้องในวัยทีนในประเทศไทยมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้น นอกจากนี้อายุของคุณแม่วัยทีนนับวันยิ่งน้อยลง ต่ำสุดพบเพียง๑-ปี ขณะที่ประเทศสหรัฐอเมริกา แนวโน้มท้องในวัยทีนมีจำนวนลดลงตามลำดับ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการท้องในวัยทีน ได้แก่ ฐานะยากจนลง เล่าเรียนน้อย ดื่มสุรา ดิทยาเสพติด ปัญหาความสัมพันธ์ในครอบครัว ซึ่งเป็นปัจจัยที่แก้ไขยาก แต่มีปัจจัยหนึ่งซึ่งน่าจะแก้ไขได้ และเป็นปัจจัยที่ทำให้ท้องในวัยทีนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ ค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นนั่นเอง

วัยรุ่น หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีอายุ ระหว่าง ๙-๑๙ปี ซึ่งเป็นช่วงที่มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา โดยมีลักษณะสำคัญ ๓ประการ คือมีการพัฒนาทางร่างกาย โดยเฉพาะมีการเปลี่ยนแปลงจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ และมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม โดยเปลี่ยนจากการพึ่งพาครอบครัวมาเป็นผู้ที่สามารถประกอบอาชีพ และมีรายได้ของตนเอง หรือมีสิทธิ์ทางกฎหมายในเรื่องต่างๆเช่น ห้ามเด็กที่มีอายุต่ำกว่า๑๕ปีบริบูรณ์ทำงาน เยาวชน ที่มีอายุ ๑๘ ปีขึ้นไป หากกระทำผิดต้องขึ้นศาลผู้ใหญ่ เป็นต้น ในด้านพัฒนาการทางอารมณ์ ละจิตใจ พบว่าวัยรุ่นอยากรู้อยากเห็น และอยากทดลอง ต้องการการยอมรับจากเพื่อน

ดังนั้น วัยรุ่นจึงเป็นวัยที่อาจถูกชักจูงได้ง่าย ขาดความนับถือตัวเอง รวมถึงขาดทักษะในการดำเนินชีวิต ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยง (risk behavior)ในด้านต่างๆเช่น ขับรถประมาท ยกพวกตีกัน ดื่มสุรา และใช้สารเสพติด มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ระวัง ส่งผลให้เกิดการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น ทั้งนี้พฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว เป็นสาเหตุหนึ่งของการตายในวัยรุ่น โดยเฉพาะเพศหญิง ได้แก่การทำแท้งเถื่อน การคลอดบุตรทั้งที่มีอายุน้อย การติดเชื้อHIV ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่สามารถป้องกันหรือหลีกเลี่ยงได้ สังคมไทยในปัจจุบัน ตัวเลขวัยรุ่นไทยที่ตั้งท้องในวัยเรียนสูงเป็นอันดับ ๑ของเอเชียอาคเนย์ และมีอัตราสูงกว่าวัยรุ่นในยุโรปและอเมริกา เฉลี่ยการตั้งครรภ์ในวัยเรียนน้อยสุด ๑๒ ปีและไม่เกิน ๑๙ปี

เพื่อเป็นการป้องกัน และแก้ไขปัญหานั้นอาจเกิดขึ้นกับวัยรุ่นไทยในอนาคต โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาปูน จึงได้จัดทำโครงการ กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นตำบลเขาปูน ขึ้น เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมใหม่กับวัยรุ่นไทยให้รู้จักรัก และเห็นคุณค่าของตัวเอง เป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น ให้ลดน้อยลงในอนาคต

๒.วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อสร้างความตระหนัก องค์ความรู้เรื่องบทบาท คุณค่าความเป็นชาย/หญิงในสังคม พัฒนาการทางเพศ การจัดการอารมณ์ สัมพันธภาพทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น การสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่น

๒.๒ เพื่อเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเองของวัยรุ่น และมีทักษะในการปฏิเสธต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการดำรงชีวิต

๓.เป้าหมาย

๓.๑ ร้อยละ ๑๐ ของเยาวชนที่มีอายุ ๙-๑๙ ปี

๓.๒ ร้อยละ ๑๐๐ ของคณะกรรมการนักเรียนโรงเรียนบ้านควนดั่ง

๔.กลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ กลุ่มเยาวชนที่มีอายุ ๙-๑๙ ปี (ทั้งหมดจำนวน ๔๘๑ คน)

เยาวชนที่มีอายุ ๙-๑๙ ปี (ร้อยละ ๑๐) ในเขตตำบลเขาปูน จำนวน ๔๘ คน

๔.๒ คณะกรรมการนักเรียนโรงเรียนบ้านควนดั่ง จำนวน ๑๔ คน

รวม กลุ่มเป้าหมายทั้งหมด ๖๒ คน

๕.วิธีดำเนินงาน/กิจกรรม

๕.๑ ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผน การดำเนินงาน การสำรวจรายชื่อเด็กกลุ่มเยาวชน

๕.๒ เสนอโครงการไปยังกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเขาปูน

๕.๓ ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ/รายงานผลการดำเนินงานตามขั้นตอน

กลวิธีดำเนินงาน

แบ่งการจัดกิจกรรมเป็น ๓ ส่วน คือ

๑. ผู้นำสันนิษฐานการเป็นผู้นำทำกิจกรรมละลายพฤติกรรม เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้แก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

๒. ผู้นำกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๒.๑ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสถานการณ์การตั้งครรภ์ และคลอดบุตรก่อนวัยอันควรในประเทศไทย

๒.๒ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องบทบาททางเพศที่แตกต่างกันระหว่างชายหญิง

๒.๓ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศ

๒.๔ กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

๓. ผู้นำกระบวนการกล่าวสรุปประเด็นทั้งหมดพร้อมทั้งประเมินผลกิจกรรม

๖.สถานที่ดำเนินการ

ห้องประชุม ศาลาเอนกประสงค์บ้านสะพานยาง หมู่ที่ ๗ ตำบลเขาปูน

๗.ระยะเวลาดำเนินการ

มีนาคม ๒๕๖๐ - พฤษภาคม ๒๕๖๐

๘.งบประมาณ

งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเขาปูน ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จำนวน ๑๒,๗๔๐ บาท รายละเอียดค่าใช้จ่ายงบประมาณ ดังนี้

- ค่าจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการขนาด ๑*๓เมตร จำนวน ๑ป้าย เป็นเงิน ๔๐๐ บาท
- ค่าวิทยากรโครงการ จำนวน ๒ คนๆละ ๓ ชั่วโมงๆละ ๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๑,๘๐๐บาท
- ค่าอาหารกลางวัน ๑มื้อๆละ ๕๐บาท/คน จำนวน ๖๒ คนเป็นเงิน ๓,๑๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๒ มื้อๆละ ๒๕ บาท/คน จำนวน ๖๒ คนเป็นเงิน ๓,๑๐๐ บาท
- ค่าวัสดุโครงการ
  - ค่ากระเป๋าทหรือสิ่งที่ใช้บรรจุเอกสารสำหรับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๒ ชิ้นๆละ ๓๐บาท เป็นเงิน ๑,๘๖๐ บาท
  - ค่าหนังสือ/คู่มือสำหรับผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๖๒ ชุดๆละ ๒๐บาท เป็นเงิน ๑,๒๔๐ บาท
  - ป้ายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๒ ชิ้นๆละ ๒๐บาท เป็นเงิน ๑,๒๔๐ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๒,๗๔๐ บาท

๙.การประเมินผล

วัตถุประสงค์	ตัวบ่งชี้	เครื่องมือ/วิธีการ	เกณฑ์
๑.เพื่อสร้างความตระหนัก องค์ความรู้เรื่องบทบาท คุณค่าความเป็นชาย/หญิง ในสังคม พัฒนาการทางเพศ การจัดการอารมณ์ สัมพันธ์ภาพทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ วัยรุ่น การสร้างเสริม สุขภาพวัยรุ่น	๑.ร้อยละของเด็กที่เข้าร่วมโครงการ ๒.ร้อยละของเด็กมีความรู้ ความ ตระหนัก เพิ่มขึ้น	๑.รายชื่อเยาวชนที่ลงทะเบียน ๒.แบบสอบถาม /แบบทดสอบ ความรู้ก่อน-หลัง	๑.ร้อยละ๑๐๐ ๒.ร้อยละ๘๐
๒.เพื่อเสริมสร้างความ ภาคภูมิใจในตนเองของ วัยรุ่น และมีทักษะในการ ปฏิเสธต่อพฤติกรรมที่เสี่ยง ต่อการดำรงชีวิต	๑.ร้อยละของวัยรุ่น และมีทักษะ ในการปฏิเสธต่อพฤติกรรมที่เสี่ยง ต่อการดำรงชีวิต	๑.การสังเกต บทบาทสมมุติ ๒.แบบทดสอบความรู้	ร้อยละ๘๐

๑๐.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑.เยาวชนมีความรู้ เรื่องบทบาท คุณค่าความเป็นชาย/หญิงในสังคม พัฒนาการทางเพศ การจัดการ อารมณ์ สัมพันธภาพทางเพศ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น การสร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่นเพิ่มมากขึ้น

๒.๑.เยาวชนมีความรู้ ภาควิชาจิตในตนเองของวัยรุ่น และมีทักษะในการปฏิเสธต่อพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อ การดำรงชีวิต

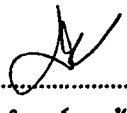
๑๑.หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

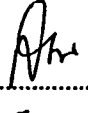
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาปูน

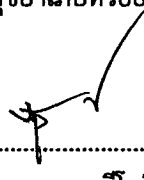
๑๒.ผู้รับผิดชอบโครงการ

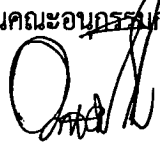
ลงชื่อ..........ผู้เขียนโครงการ
(นางภัทรศิรา แสนดี)
นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอโครงการ
(นายสุกรีย์ โตสุจริตธรรม)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเขาปูน

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายดำรงค์ แจ้งไข)
สาธารณสุขอำเภอห้วยยอด

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายสมนึก คงทุม)
ประธานคณะกรรมการพิจารณากันกรองโครงการ

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายบุญชอบ มณีโชติ)
เลขานุการกองทุนหลักประกันสุขภาพ อบต.เขาปูน

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นายบุญเชื้อ แก้วแสน)
ประธานคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาปูน

*** นมาเขต คณะกรรมการกองทุนฯ องค์การบริหารส่วนตำบลเขาปูน วันที่ ๒/๒๕๖๐
เมื่อ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ตารางกำหนดการ

กิจกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาการตั้งครรภไม่พร้อมในวัยรุนตำบลเขาปูน

วันที่.....

เวลา	รายการ	หมายเหตุ
๐๘.๓๐ น	ลงทะเบียน ทำแบบทดสอบความรู้	
๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น	-กิจกรรมละลายพฤติกรรม -กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสถานการณ์การตั้งครรภ และ คลอดบุตรก่อนวัยอันควรในประเทศไทย -กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องบทบาททางเพศที่แตกต่างกัน ระหว่างชายหญิง	
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น	พักรับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐-๑๖.๓๐ น	-กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เพศ -กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศ -ผู้นำกระบวนการกล่าวสรุปประเด็นทั้งหมดพร้อมทั้งประเมินผล กิจกรรม	
	พักเบรกเข้า-ป่าย ในช่วงทำกิจกรรม	